



Flight Academy  
of National Aviation University

Льотна академія  
Національного авіаційного університету

## **МАТЕРІАЛИ**

# **X Міжнародної науково-практичної конференції**

## **Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем**

**З нагоди 70-річчя академії**

**24 листопада 2021 року**

**70** років  
ювілей

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ  
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ



## Матеріали

**X Міжнародної науково-практичної конференції  
«Управління високошвидкісними рухомими  
об'єктами та професійна підготовка операторів  
складних систем»**

*(з нагоди 70-річчя академії)*

24 листопада 2021 року

Кропивницький, Україна

2022

- У 67            Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 24 листопада 2021 року, Кропивницький: - ПП «Ексклюзив - Систем», 2022 р. - 428 с.

*Рекомендовано до друку вченою радою Львівської академії  
Національного авіаційного університету  
(протокол №2 від 31.01.2022 року)*

У збірнику подано тези доповідей за матеріалами X Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем».

Метою конференції є обмін науково-технічною інформацією, визначення перспективних шляхів розробки та розвитку нової техніки та технології, виявлення актуальних проблем, нових можливостей в галузі авіаційного транспорту та професійної підготовки.

За достовірність та науковий зміст викладеного матеріалу відповідають автори.

Посилання обов'язкове у разі передрукування або цитування.

## Організаційний комітет:

### Голова:

*Сорока М.* - заступник начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ

### Заступники голови:

*Дмитрієв О.* - завідувач кафедри льотної експлуатації, АД та ДП Льотної академії НАУ;

*Суркова К.* - завідувач кафедри інформаційних технологій Льотної академії НАУ.

### Відповідальний секретар - *Козловська О.*

### Члени оргкомітету:

*Аманжолова Б.* - професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Карагандинського державного університету ім. академіка Е.А. Букетова (Республіка Казахстан);

*Афанасьєва Л.* - директор науково-технічної бібліотеки Льотної академії НАУ;

*Баранов Г.* - професор кафедри інформаційних систем і технологій Національного транспортного університету;

*Будулатій В.* - начальник редакційно-видавничого відділу Льотної академії НАУ;

*Гасєвська К.* - директор Інституту міжнародного співробітництва Польської вищої школи в Варшаві (Республіка Польща);

*Давиденко Н.* - завідувач кафедри фінансів Національний університет біоресурсів і природокористування України;

*Жукова А.* - проректор з наукової роботи Закладу освіти «Білоруська державна академія авіації», (м. Мінськ);

*Залєвський А.* - т.в.о. декана факультету льотної експлуатації та обслуговування повітряного руху Льотної академії НАУ;

*Ковальова О.* - помічник начальника академії з громадських зв'язків Льотної академії НАУ;

*Колесник А.* - старший викладач кафедри інформаційних технологій Льотної академії НАУ;

*Коломоєць О.* - провідний фахівець з організації наукової роботи відділу забезпечення Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;

*Комеліна О.* - завідувач кафедри менеджменту та логістики Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

*Кіліан М.* - завідувач кафедри розвитку та будівництва Університету прикладних наук Вайєнштефан-Трієздорф (Німеччина);

*Levin Yu* - head of the department Science Education, School of Education, Tel Aviv University, Ramat Aviv Israel;

*Кузьменко О.* - професор кафедри фізико-математичних дисциплін Льотної академії НАУ;

*Кучинська Є.* - директор Інституту досліджень і розвитку, доктор наук у сфері безпеки вищої школи поліції в Щитно (Республіка Польща);

*Маліновська І.* - доцент факультету права та внутрішньої безпеки Вищої школи економіки, права та медичних наук у м. Кельце ім. проф. Є. Ліпінського (Республіка Польща);

*Мірзаєв Б.* - начальник головного центру єдиної системи ОПР Азербайджану;

*Павленко М.* - начальник кафедри математичного та програмного забезпечення АСУ Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба;

*Письменна М.* - декан факультету менеджменту Льотної академії НАУ;

*Рибіцька А.* - доктор наук у сфері безпеки Університету ім. Павла Влодковича в Плоцьку (Республіка Польща);

*Смутчак З.* - завідувач кафедри менеджменту та економіки Льотної академії НАУ;

*Сидоров М.* - помічник начальника Льотної академії НАУ із загальних питань та інноваційного розвитку;

*Стрижак О.* - заступник директора з наукової роботи Національного центру «Мала академія наук України»;

*Taşdağıtıcı Eylem* - MSc, International Affairs Office, Eskisehir Technical University (Turkey);

*Тимочко О.* - професор кафедри повітряної навігації та бойового управління авіацією Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба;

*Тристан А.* - заступник начальника наукового центру Повітряних сил Харківського університету Повітряних сил ім. І. Кожедуба.

### **Умови застосування стратегічного менеджменту на авіаційному підприємстві**

В економіці України спостерігаються послідовні стадії наростання нестабільності середовища, в якому діють підприємства. Темпи цього наростання значно вищі за середньосвітові.

Так, формування нових стратегій розвитку необхідне для адаптації українських підприємств до міжнародної економіки, також є потреби у постійному перегляді напрямків розвитку або їх коригування в складних кризових й після кризових умовах національної та світової економіки. Без виявлення перспектив і передбачення майбутніх тенденцій розвитку практично неможлива й розробка ефективних тактичних заходів щодо забезпечення ефективності розвитку економічної системи, якою є господарююче підприємство, у складних ринкових умовах.

Оцінка ситуації є важливим етапом вирішення будь-яких організаційних проблем, що залежить від ступеня невизначеності умов його життєдіяльності. При цьому доцільно виділити наступні теоретично можливі стратегії, кожна з яких адекватна своєму рівню невизначеності [1, с.20-22]:

- 1) розрахункова стратегія;
- 2) стратегія роздумів;
- 3) стратегія компромісів;
- 4) стратегія натхнення.

Розглянемо детальніше зазначені стратегії, тому що їх застосування допоможе менеджеру краще орієнтуватися в ситуаціях, що виникають в ринкових умовах господарювання авіаційними підприємствами.

Розрахункова стратегія – формується в умовах високого рівня визначеності. Для розрахункової стратегії характерні:

- чітке визначення уявлення про цілі, які необхідно досягти;
- встановлення пріоритетів цілей (обрана головна мета);
- аналіз і прорахунок варіантів досягнення цілей підприємства.

При такій стратегії мінімізується ризик її реалізації.

Стратегія роздумів – можлива в умовах середнього рівня невизначеності. Для стратегії роздумів характерно:

- достатньо чітко визначені обрані цілі;
- відсутність відповідних технологій досягнення цілей підприємства.

Ця стратегія належить до стратегій середнього рівня ризику.

Стратегія компромісів – формується в умовах середньої невизначеності й передбачає:

- типове уявлення про технологію реалізації мети;
- несформованість обраних пріоритетів (нечітка мета).

Ця стратегія також належить до стратегій середнього рівня ризику.

Стратегія натхнення відповідає умовам ситуації високої невизначеності. Для зазначеної стратегії характерні:

- прийняття рішень за ситуацією;
- невизначеність уявлення про пріоритети, цілі та технологію їх досягнення.

Це стратегія високого рівня ризику, а логічний компонент при її формуванні практично зводиться до нуля.

Основна ідея їх застосування полягає в тому, що кожному рівню невизначеності ситуації, як умові прийняття рішення, відповідає специфічна логіка формування стратегії. Єдиної логіки формування стратегії за будь-яких умов не існує. Відповідно до цього,

розглянемо можливості застосування менеджером розрахункової стратегії, як умови застосування стратегічного менеджменту на авіаційному підприємстві.

Прийняття рішення передбачає, перш за все, усвідомлення керівником підприємства виробничої ситуації, що склалася. Якщо ситуація відрізняється ясністю та відсутністю невизначеності, тобто коли ситуація стандартна та відома, можна діяти, користуючись стереотипом, по аналогії, без сповільнення. Проте, першопочатково уявлення про ситуацію може бути і неясним, потребувати додаткової інформації, може характеризуватися високим ступенем невизначеності. В такому випадку важко сформулювати управлінське рішення та будувати дії, засновуючись на першопочатковій концепції виробничої ситуації.

Від керівника будуть вимагатися додаткові зусилля для зменшення невизначеності. Якщо не буде впевненості в тому, що розглянуті всі можливі розумні способи дії, можна звернутися до пошуку додаткових альтернатив. Отримані нові дані можуть викликати необхідність зміни першопочаткової концепції прийняття рішень [3, с.15-20].

Застосування ситуаційного менеджменту в управлінській діяльності менеджерів надає можливість вчасно та адекватно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі. При цьому науковцями виділяються чотири обов'язкових кроків, які мають бути здійснені менеджерами для того, щоб ефективно управляти в кожній конкретній ситуації [1, с.20-22].

По-перше, управління повинно передбачати здійснення аналізу того, які вимоги до підприємства висуває ситуація і що для неї характерне; по-друге, має бути обраний відповідний підхід до здійснення управління, який би найкраще відповідав вимогам, висунутим до підприємства з боку ситуації; по-третє, управління повинно створювати потенціал підприємства та необхідну гнучкість, щоб можна було перейти до нового управлінського стилю, який відповідає ситуації; по-четверте, управління має здійснити відповідні зміни, які дозволяють адаптуватися до ситуації.

Успіх ситуаційного підходу значною мірою залежить від точного визначення найбільш значимих факторів або змінних, що впливають на діяльність підприємства.

Подальші дослідження теоретико-методичного базису забезпечення ефективності стратегічного управління розвитком підприємства авіаційного сектору промислової галузі необхідно спрямовувати на пошук прикладних інструментів і форм активізації ресурсного потенціалу, створення і реалізацію конкурентних стратегій розвитку.

#### **Список використаних джерел**

1. Бондар О. В. Ситуаційний менеджмент. [навч. посібн.] Вид. 2-е, виправлене та доповнене / Бондар О. В. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 388 с.
2. Василенко В. О. Ситуаційний менеджмент: [навч. посібн.] Вид. 2-е, виправлене та доповнене/ В. О. Василенко; В. І. Шостка. –К. : ЦУЛ, 2005. – 372 с.
3. Іцхак Адізес. Управління життєвим циклом компанії / Іцхак Адізес // Режим доступу: – <http://innovations.com.ua/uk/articles/4/22/523>
4. Смолін, І.В. Стратегічне планування розвитку організації : монографія. –К.: КНТЕУ, 2014. –344 с.

<i>I.B. Ковальова</i>	
<b>Використання комп'ютерних технологій у процесі вивчення іноземної мови у ВУЗах під час пандемії.....</b>	<b>227</b>
<i>O.O. Kumpun</i>	
<b>Ways of implementing distance learning model into the language training process .....</b>	<b>229</b>
<i>N.O. Martynenko</i>	
<b>The analysis of active methods in intercultural interaction of future pilots' .....</b>	<b>230</b>
<i>V.V.Piven</i>	
<b>Conditions of adapting to on-line teaching .....</b>	<b>231</b>
<i>O.M. Підлубна, I.B. Куліш</i>	
<b>Практика використання інструментарій дистанційного навчання під час викладання англійської мови .....</b>	<b>233</b>
<i>Н.Д. Чала</i>	
<b>Запровадження інноваційних методів вивчення іноземної мови під час дистанційного навчання.....</b>	<b>236</b>
<i>S.V. Tymchenko</i>	
<b>Pedagogical Interaction as an Important Condition of Formation of the Future Aviation Specialists' Communicative Competence .....</b>	<b>238</b>
<i>L.V. Tsarova</i>	
<b>Applicability of Innovative technologies of teaching in higher educational establishments .....</b>	<b>239</b>
<i>Н.Г. Чердниченко</i>	
<b>Технології та форми дистанційного навчання у вивченні англійської мови.....</b>	<b>241</b>

## **Секція 6**

### **Економіко-управлінські аспекти професійної підготовки фахівців**

<i>Ю.А. Бондар</i>	
<b>Характеристики ринку авіабудування в умовах глобалізації економіки.....</b>	<b>242</b>
<i>O.M. Остапенко</i>	
<b>Облікові наслідки зміни валютних курсів при імпорті товарів на митну територію України .....</b>	<b>245</b>
<i>O.M. Остапенко, O.C. Старостенко</i>	
<b>Нормативне регулювання діяльності бухгалтерської служби на авіаційному підприємстві.....</b>	<b>247</b>
<i>O.M. Остапенко, A.B. Кустова</i>	
<b>Удосконалення управління ресурсозбереженням в сучасних умовах господарювання .....</b>	<b>249</b>
<i>O.M. Остапенко, B. Жоган</i>	
<b>Умови застосування стратегічного менеджменту на авіаційному підприємстві.....</b>	<b>251</b>
<i>O.M. Остапенко, M Ю. Нетус</i>	
<b>Формування системи контролінгу на авіаційному підприємстві та його автоматизація.....</b>	<b>253</b>
<i>B.B. Баранов, A.C. Бублик</i>	
<b>Класи обслуговування на борту повітряного судна .....</b>	<b>255</b>
<i>B.B. Баранов, Д.С. Гавриленко</i>	
<b>Безпека польотів повітряних суден у цивільній авіації .....</b>	<b>257</b>
<i>T.M. Дорошенко</i>	
<b>Сучасні вимоги до професійної самореалізації менеджерів авіаційної галузі.....</b>	<b>259</b>